

HIV ile yaşayan kişilerin
haklarını korumak için
buradayız!

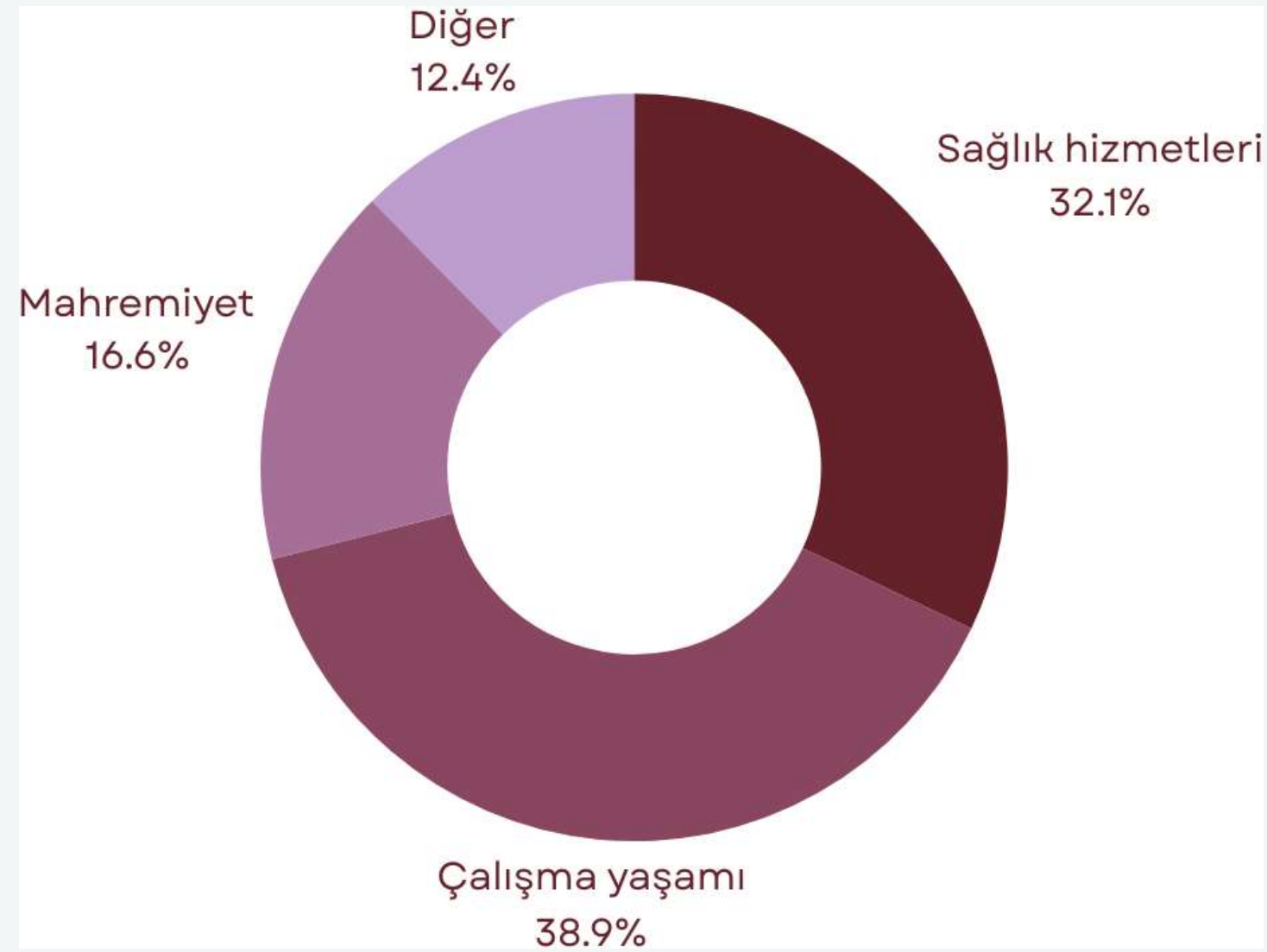
#korkundeğil
bilginartsın!

HIV HEPİMİZİN MESELESİ, AYRIMCILIKTAN DAYANIŞMAYA

Av. Ebru Simeklioğlu
Pozitif Yaşam Derneği

ebru.simeklioglu@pozitifyasam.org

HAK İHLALLERİ

Çalışma Hayatına İlişkin İhlaller

Sağlık Alanında Yaşanan İhlaller

Kişisel Veri/Mahremiyet İhlalleri

ÇALIŞMA HAYATI-İHLALLER

- * İşe giriş aşamasında HIV testi istenmesi
- * Tanının öğrenilmesiyle iş akdinin feshi
- * Terfi ettirilmeme, görev değişikliği, hatta doğrudan mobbing
- *Mevzuatta, polisler, askerler ve pilotlara ilişkin kanuni düzenlemeler uyarınca HIV statüsüne özel olarak bakılmaktadır.
- *Türkiye'nin üye olduğu Birleşmiş Milletler'in özel uzmanlık kuruluşu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), "HIV/AIDS ve Çalışma Yaşamıyla İlgili ILO Uygulama ve Davranış Kuralları" gereği, "HIV/AIDS muayenesi, iş için başvuran ya da halen çalışan insanlardan talep edilmemelidir" demektedir.

ÇALIŞMA HAYATI

- İşçi adayına soru yöneltilmesi (TMK md.2) HIV statüsü konusunda verilen yanıltıcı cevap, dürüstlük kuralına aykırılık teşkil etmez.
- İşverenin iş güvencesi kapsamında olsun ya da olmasın iş sözleşmesini sırf işçinin HIV ile yaşaması gerekçesiyle feshetmesi hukuka aykırıdır.
- Mobbing
- Anayasa Mahkemesi, T.A.A kararı ile HIV statüsünün çalışma hayatında ayrımcılığa sebep olamayacağına hükmetmiştir.

SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM

01 02 03

Tedavinin reddi

Ayrımcı Muamele

Hizmet için fazla ücret
talep etme

Mahremiyet ihlali

SAĞLIK HİZMETİNE ERİŞİMDE KARŞILAŞILAN İHLALLER

Herkesin sağlık hizmetlerine eşit erişim hakkı bulunmaktadır. T.C. Anayasası ve Hasta Hakları Yönetmeliği kapsamında herkes,

- Sağlık hizmetlerinden eşit ve adil şekilde faydalanma hakkına,
- Modern tıbbi bilgi ve teknolojinin gereklerine uygun olarak teşhis konulmasını, tedavisinin yapılmasını ve bakımını isteme hakkına,
- Durumunun gerektirdiği tıbbi özenin gösterilmesini talep etme hakkına,
- Kişinin rızası olmadan veya rızasına uygun olmayan tıbbi müdahalelere tabi tutulmasını engelleme hakkına,
- Bilgilerin gizli tutulmasını talep edebilme hakkına, sahiptir.

Kimse HIV enfeksiyonu nedeniyle ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetini almaktan yoksun bırakılamaz.

Tedavinin reddedilmesi

Kişinin HIV ile yaşadığını öğrenen hekimin ek önlem alınması gerektiğinden bahisle fahiş ücretler talep etmesi

Sağlık personelinin başka sağlık Personelleri ile kişinin HIV+ bilgisini paylaşması

HIV ile yaşayan bir kişinin HIV statüsüne işe giriş amaçlı düzenlenen sağlık raporunda yer verilmesi

Hekimlerin, «hekimlik sözleşmesi»nden doğan çeşitli yükümlülükleri vardır. Bunlar;

- 1.Hastayı teşhis ve tedavi yükümlülüğü
- 2.Hastayı aydınlatma yükümlülüğü
- 3.Sadakat ve özen gösterme yükümlülüğü
- 4.Sır saklama yükümlülüğü

HIV MEDİCAL DEĞİL; SOSYO-POLİTİK BİR KRİZ

- *Özel Sigortalar HIV'i kapsamıyor
- *Profilaksilere erişim zor, kondomlar pahalı
- *Veznede duran memurdan enfeksiyon uzmanına kadar HIV konusunda ayrımcılık uygulayabiliyor.
- *Hemşireler kan almayı reddediyor
- *Diş hekimleri fiyatları yükseltiyor
- *Doktorlar ameliyatları iptal ediyor

Anayasa hiçbir yurttaşın hiçbir kurumda ayrımcılığa maruz kalmaması için ayrımcılık yasağı öngörmüştür.

KİŞİSEL VERİ

KVKK –Özel Nitelikli Kişisel Veri, 6698 sayılı

Anayasa (md. 20/3)

MAHREMİYET

Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. (AİHS md.8, Anayasa md.20, HHY md. 21)

Mahremiyete Saygı Hakkı (Hasta Hakları Yönetmeliği md 21)

Türk Ceza Kanunu (md.134) & (md.136-137)

MEDULA

Sosyal Güvenlik Kurumu
Başkanlığı Hizmet Sunumu Genel
Müdürlüğü'nün, 16 Ağustos 2021
tarihinde yayınladığı 2021/29
sayılı, "Hizmet Sunumu Genel
Müdürlüğü İş ve İşlemleri" konulu
Genelge

DİĞER İHLALLER

1. HIV+ kişiler huzurevlerine kabul edilmiyor.
2. HIV statüsünün ifşası sonucu okuldan uzaklaştırılıyor.
3. Boşanma davalarında HIV kusur sebebi ve sadakatsizlik kanıtı gibi dosyaya sunuluyor.
4. Partner şiddeti, dışlanma, sosyal yalnızlaştırma
5. “Bulaştırma” suçlamaları kolaylıkla ceza tehdidine dönüşüyor.
6. Cezaevinde HIV ile yaşayanlar ayrı koğuşta tutuluyor, tedaviye-ilaca erişimde engeller ile karşılaşılıyor
7. KYK’na ait yurtlarda barınma hakkı ve dolaylı olarak eğitim hakkı öğrencilerin elinden alınıyor.
8. HIV+ kişiler, daha fazla ayrımcılığa maruz kalmamak için yargıya gitmeye çekiniyorlar.

NE YAPMALI?

1. Sağlık çalışanlarına yönelik eğitimler yaygınlaştırılmalı.
2. İş yaşamında ayrımcılıkla mücadele için açık mevzuat düzenlemeleri yapılmalı.
3. Eğitim hakkı güvence altına alınmalı, MEB'e bağlı rehberlik mekanizmaları güçlendirilmeli.
4. Yargı mensupları HIV konusunda farkındalık eğitimi almalı.
5. Sivil toplum ve hukukçular iş birliği içinde stratejik davalarla emsal kararlar üretmeli.

DAYANIŞMAYLA..

Av. Ebru Simeklioğlu

Pozitif Yaşam Derneği

ebru.simeklioglu@pozitifyasam.org